

Rendkívüli Újság

FEBRUÁR 19
Inscrib. sub. No. 14—1938, Trib. Arad.

ANUL X. — Nr. 6

Director — Főszerkesztő
MARKOVITS A. IVÁN

REDACTIA SI ADMINISTRATIA:
ARAD, STR. Dr. IOAN PETRAN 4.

Vasárnapra ellanyhultak a gyilkoserejű orosz támadások

**A Mannerheim vonalig nem
jutottak még az oroszok**

HELSINKI. — A kareliai fensilezajlott hatalmas küzdelem vasárnapra az orosz támadáscsillanyhulása következett be. Az oroszok egészen kisméretűekre csökkenek és csupán néhány gyalogtámadás történt. A Ladoga tó környékén a finnek hatalmas sikeres ellenállását csak kemény harc után lehetett leküzdeni. Az oroszok itt 1800 embert vesztek.

HELSINKI. — A Karella fensilezajlott harcokról a következőket jelentik: A gyalogsági tüzzel, repülőgépekkel és tankokkal egymásután indított gyilkoserejű orosz támadások vasárnap reggel megálltak. A szovjet csapatok seholsem nyomultak előre a Mannerheim vonalig, csupán az előerődítményeket szállították meg.

A legújabb hírek szerint a centrum fronton egy orosz hadosztály teljesen széjjelkergettek és a finnek 16 ágyút zsákmányoltak. Az oroszok többszáz halottat vesztek.

A szovjet léghaderő több várost bombázott. Halottak száma 40.

Norvég tiltakozás Londonban

LONDON. — A Reuter távirati a jelent: Lord Halifax külügyminiszter tegnap az esti órák folyamán a norvég követet fogadta. A norvég követ tiltakozást jelentett be a norvég felségjogok megsértése ellen. Lord Halifax azt válaszolta, hogy az angol kormány szívesen tárgyalna a norvég követekkel, hogy az angol kormány a legnagyobb megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy a norvég ellenőrző hatóságok Bergenben megölték a német hajót és nem

találták meg a háromszáz-négyszáz főnyi angol matrózt. Csodálkozással vették tudomásul a Cassack és Altmark találkozások jelen volt norvég hadihajó parancsnokának jelentését, hogy a német hajón sem ágyú, sem hadifogoly nincsen. Az angol kormány rendkívül különösnek tartotta volna, ha a norvég hatóságok segítségével a német hajó eljuthatott volna Németországba és az angol hadifoglyokat német internálótáborokban helyezték volna el. Az angol hadihajónak azért kellett cselekedni, mert a német hajó félrevezette a norvég tengerészeti hatóságokat.

A Carol király vonalról írt cikket a Messagero

Rómából jelentik: A Messagero olasz lap „Károly király-vonalról a basarábiai határon” címmel írt cikkében tudósítást közöl. A cikk szerint, hogy Basarábiában a lakosság van többségben, a lakosság teljesen egyetért a romániaiával, mivel a Dnyeszter-tuli uralom még nagyon élénk emlékeztetben van.

Basarábiában erődítési munkák és katonai előkészületek folytak és ez nagyon logikus, de egyáltalában nem jelent a katasztrófa lehetőségét. A Károly király a Siegfried- és Maginot-vonal tapasztalatain épült fel. A munkások ezrei dolgoznak ezen a hatalmas katonai művön és élelmes adályokat létesítenek a határon, egyáltalában a folyók irányát esetleges elárastásokat készítenek elő. — Nagy hadianyag és élénk iszer raktárakat létesítettek. Az

egész rendszert alagutak kapcsolják össze. A Dnyeszter torkolatától több, mint háromszáz kilométeren át húzódik az erődítés és összekapcsolódik a bukovinai erődökkel.

Bizonyára sokba került ez a román erődítmény. A kormány a román lakossághoz fordult, hogy lehetősége legyen a nagy mű befejezésére. A hadseregfelszerelési költségek sikere bebizonyította, hogy Románia lakossága ismeri kötelességét és azt lelkiismeretesen teljesíti. A cikkíró végül megállapítja, hogy a basarábiái falvak, mezők képe a megszokott s nyoma sincs az idegességnek. A lakosság a katonák a legteljesebb nyugalommal végzik feladataikat.

Mindnyájan biznak abban, hogy a Dnyeszternél semmi sem fog történni és ha valami történik is, az csak jól végződik.

Lángokban áll a csepeli papirgyár

BUDAPEST. — Csepelről jelentik: A csepeli papirgyár vasárnap este kigyulladt és hatalmas lánggal ég. Budapestről több kerület tűzoltósága vonult ki a tüzhöz, mely

azonban az esti órákban még mindig csak továbbterjedt. A gyárpületet nem lehet megmenteni és így a tűzoltóság erőfeszítése arra irányul, hogy a tűz terjedését a raktárak irányában akadályozzák meg.

miután a raktárakban hatalmas készletek vannak beraktározva. Lapzártakor a tűz még mindig elemi erővel tombol.

Drámai küzdelem egy német és egy angol hajó között

Az „Altmark” nekirohant a „Cassack” angol hajónak

LONDON. — A tengerészeti minisztérium a következő hivatalos közleményt adta ki:

A Graf Spee német zsebcsirkáló az Atlanti Óceánon történt cirkálása során hét angol hajót súlyosított el. Az angol hajók személyzetét a Graf Spee mindaddig fedélzetén tartotta, amíg Montevideóban az Altmark német kereskedelmi gőzzel nem találkozott. A Graf Spee az angol foglyok háromszáz-négyszáz főnyi csoportját az Altmarknak adta át. A Graf Spee önszülyesztése után angol hadihajók hiába keresték az Altmark hajót, amely eltűnt. Csak két nappal ezelőtt szerzett az angol admirális tudomást arról, hogy a német gőzös a norvég partok mentén tartózkodik és hogy kísérletet tesz, hogy a norvég partok védelme alatt német kikötőbe jusson. Az angol admirális azonnal több hadihajót küldött ki a német gőzös felkutatására, amelyről tudták, hogy fel van fegyverezve. A nemzetközi szabályok értelmében felfegyverzett hajónak, amely hadifoglyokat szállít, nem kereshet fel semleges kikötőt. Az Altmark azonban befutott Bergen kikötőjébe, ahol elrejtette ágyúit és a hajó olyan helyre rejtette a hadifoglyokat, hogy a norvég ellenőrző bizottság nem találhatott rá a hadifoglyokra. Az Altmark kapitánya és személyzete félrevezette a norvég ellenőrző kö-

zegeket. A Cassack angol csatahajó a Jöving fjord torkolatánál találkozott az Altmarkkal. Az angol csatahajó kíséretében egy torpedóromboló volt. A norvég hajóhad két kis ágyunaszádja volt jelen a német és angol hajók találkozásakor. Az angol csatahajó kapitánya érintkezésbe lépett a norvég hajóhad parancsnokával és azt a javaslatot tette, hogy egy vegyes angol-norvég-német bizottság kutassa át az Altmark hajót. A norvég ágyunaszád parancsnoka erre kijelentette, hogy a norvég ellenőrző bizottság már átkutatta a német hajót, azon sem ágyúkat, sem angol hadifoglyokat nem talált. Az Altmark hajón mindössze 133 főnyi személyzet van. A norvég ágyunaszád parancsnoka továbbá kijelentette, miután norvég felségvizeken tartózkodnak, tiltakozik az angol hadihajó eljárása ellen és felszólította a Cassackot és az angol torpedórombolót a norvég felségjogok elhagyására. A Cassack és kíséretük erre eltávolították a Cassackot, hogy a nyílt tengeren várják meg az Altmark hajót. Az Altmark néhány órai tartózkodás után úgy tett mint ha távozná akarna a Jöving fjordból, de csak a szabad zóna határáig haladt, majd visszafordult. Erre az angol csatahajó újból benyomult az öbölbe és az Altmark felé haladt. A német gőzös erre az angol hadihajó felé indult azzal a

szándékkal, hogy beleszalad annak oldalába. A Cassack irányt változtatott és elkerülte a német hajó támadását. Az egyik norvég ágyunaszád kísérletet tett, hogy az angol és német hajó közé ékelje magát és lehetetlenné tegye az összeköttetést. A norvég hadihajó látva gyengeségét, ellávozott a küzdelem színteréről. Erre a német és angol hajó között megkezdődött a harc, amely az angol tengerészgyalogság győzelmével végződött. Az angol hadihajó ezután nem tett más, csupán átkutatta a német hajót és megszabadította az angol hadifoglyokat, akiket fedélzetére vett. A megmentett angol foglyok száma 55 tiszt és 220 matróz. A matrózok közül ötvenhatnak az állapota oly súlyos volt, hogy kórházi ápolás alá kellett venni.

Az angol admirális ez alkalommal megjegyzi, hogy az angol kormány az Altmark német felfegyverzett hajón elzárva tartott hadifoglyok kiszabadítása ügyében előzetes tárgyalásokat folytatott a norvég kormánnyal és annak hozzájárulását megnyerte a foglyok kiszabadítása érdekében megindult akcióhoz. A norvég kormány azonban azt követelte, hogy az angol hadifoglyokat kiszabadításuk után norvég területen internálják. Az angol kormány ehhez a követeléshez nem járult hozzá.

Az „Altmark” kapitánya felakarta robbantani hajóját, de az osloei német követség megtiltotta

OSLO. — A norvég tengerészeti minisztérium a következőket jelent: Február 15-én délután 16 óra 30 perckor a Cassack angol csatahajó a Jöving fjordban tehát norvég felségjogot képező területen fel akarta tartóztatni és átvizsgálni a német Altmark gőzöst. A norvég hajóhad két kisebb ágyunaszádja volt jelen az esetben, amelyek parancsnoka erőteljes tiltakozást jelentett be a norvég felségjogok megsértése miatt. Az angol hajó erre a három mérföldes zónán kívülre távozott. Az angol hadihajó 20 óra 45 perckor azonban visszatért annak parancsnoka a norvég flottilla parancsnoka előtt kijelentette,

hogy a német hajót átkutatja, mert annak fedélzetén 300-400 angol hadifogoly tartózkodik. A norvég flottilla parancsnoka újból tiltakozott és kijelentette, hogy norvég hivatalos megállapítás szerint a német gőzösön csak 133 főnyi személyzet tartózkodik. A norvég flottilla parancsnoka erre közölte, hogy a norvég hajók nem védhetik meg a német gőzöst, tekintettel arra, hogy tuleróval állnak szemben. A két norvég torpedóromboló erre elhagyta a Jöving fjordot. A norvég hadihajók nem voltak a színhelyen, amikor az összetűzés megtörtént.

OSLO. — A norvég tengerészeti minisztérium jelent: A Cassack

csatahajó parancsnoka, amikor másodszor a Jöving fjordba visszatért, közölte, hogy az angol kormány parancsa alapján, akár hozzájárulnak a norvég hatóságok, akár nem, az angol hadifoglyokat ki fogja szabadítani.

Az angol hadihajók távozása után a norvég torpedórombolók vizsátértek a német hajóhoz, amelynek kapitánya közölte, hogy a harc során négy német tengerész meghalt, öt pedig súlyosan megsebesült. Az Altmark kapitánya kijelentette, hogy megtette az intézkedéseket a hajó felrobbantására, azonban az osloei német követség megtiltotta a hajó elpusztítását.

CORSO
DUMAS világhírű
regénye filmen

A három testőr kalandjai

KEDDEN PREMIER!
Főszerepben:
John Wayne
Noak Beery

Akik az aradi Magyar Népkeözsség hatalmas munkájában osztozkodnak

A szokatlanul kemény tél nagyon-nagyon megviseli Arad lakosságát: a rétegét, amely nem dűsköl földi javakban. A szegényeknek mindenkor kegyetlen ellenfél volt január és február, de az idén különösen az. Az összes aradi jótekon és emberbaráti intézmények fokozott mértékben sietnek a nincstelenek segítségére, nehogy végzetessé válják az idei tél. Arad magyarságának szegény rétege a Romániai Magyar Népkeözsség aradi tagozata felé fordítja tekintetét, onnan vár segítséget. A népkeözsségi iroda pedig megfeszített munkával tesz eleget a sok kéro óhajtatnak.

Az elmúlt hét egyik kegyetlen hideg napjának délelötjén, felkerestük az irodát. Áthaladva az első helyiségen, az ember szíve meg kell, hogy dobbanjon. Minden széken, padon ott ülnek a segélyre várók. Amelyiknek már nem jutott hely, az szomorúan, de mégis reménykedve tipec-topog és várja, amíg rákerül a sor. A segélyt kéroket Höhn Géza körzetvezető tartja nyilván, mert bizony ügyelni kell arra, hogy mindenki annyi segélyt kapjon, amennyit megérdemel és amennyire szüksége van. Ugyanennek a helyiségnek másik asztalánál dolgozik serényen Revilák János, aki különösen az állampolgársági ügyekben szolgál felvilágosításokkal az érdeklödöknek.

Atmegyünk a másik irodahelyiségbe. Itt Bodnár József irodafnök, a Népkeözsségi iroda egyik legagilisabb vezetője fogad. Néhány szóval elmondjuk követelünk célját: felvilágosításokat kérünk az iroda eddigi működéséről, mert a jelenlegi zord időjárás különösen idöszerűvé teszi a szegények felsegítésének kérdését, amit a Magyar Népkeözsség is a szíven visel.

— Irodánk munkateljesítményéről — felel Bodnár József — csak néhány adatot mondok el. Az elmúlt hetekben reggel félkilentől este félkilencig egyfolytában, megszakítás nélkül dolgoztunk. Naponta átlag 300 segélyt és felvilágosítástkéro keresett fel bennünket. És nemcsak aradiak, hanem a megyéből is számosan. A megyeiek természetesen a keddi és pénteki napokon jönnek leginkább, mert ugyanakkor van nagyobb piac.

— Hogyan osztják széjjel a gyors segélyeket?

— Megfelelő vizsgálat után. A segélykérés után nyomban intézkedünk, hogy a helyszínen gyözdhessünk meg a valódi tényállásról. E vizsgálatok során sokszor — sajnos nagyon sokszor — találtunk megrendítő, szívetfacsaró nyomorúságot. Az egyik külső városrészben például egy olyan „lakásnak” jöttünk a nyomára, amely egyik vízes, hideg sarkában néhány marék szalmán, télvíz idején nyolc gyermek vacogott. Ide kellene a gyors segélyek!

— Egyébként — folytatja Bodnár József — alig tudjuk elhinni, hogy mennyi mindent elvégeztünk két rövid hónap alatt. Tüzel bennünket az a tudat, hogy a közért dolgozunk. Höhn Géza, Revilák János a mellettünk lévő irodahelyiségben, ebben pedig én dolgozom Molnár Lujza gépirókissasszonnyal, aki szintén fáradhatatlanul látja el feladatát.

— És a vezetőség?

— Dr. Palágyi Jenő, népkeözsségünk elnöke minden délelben és este felkeresi az irodát és hasznos tanácsokkal lát el bennünket. Minden délután itt található Dániel Péter, a társadalmi szakosztály elnöke, aki a segélyezési akciót, mint társadalmi megmozdulást, szintén figyelemmel kíséri. Gyakran látogat el Kulesár Kálmán is, a közművelődési szakosztály elnöke, kulturális kérdésekben. És még nagyon sokan az említettekén kívül.

A Népkeözsség agilis főtükára: Póhm Tibor, aki ezidöszerint katonai szolgálatoit teljesít, fáradhatatlan munkássága nehezen nélkülözhető.

Beszélgetésünk valójában nem ilyen pergő és sima lefolyású, mert Bodnár József miközben felvilágosításait adja, legalább nyolc esetben nyúl a telefonkagyló után, irat alá hivatalos iratokat és végzi a nagyforgalmu iroda egyéb feladatait.

Mikor készen van, átmegyünk a következő helyiségbe, amely könyvtárszoba és társalgó.

— Mintegy 800 kötetnyi könyvünk van eddig, de önzetlen adakozás folytán ez a szám napról napra növekszik. A könyvtár vezetését Siebig Ödön vállalta magára, akinek személye biztosíték arra vonatkozólag, hogy ez a — közművelődési szempontjából fontos tényező — jó kézben van.

Eközben átpillantunk az elnöki szobába. Csak most rendezik be. Néhány díszes kivitelű tulipánosláda található benne és a falait máris szép festmények ékesítik. Közöttük ott van az aradi magyarság ősz vezérének, Barabás Bélának is az arcképe.

Visszamegyünk az irodába. De hiába várunk, nem lesz soha üres a helyiség, minden elmenő helyébe kettő is jön. Kemény a tél, segítségre szorulnak a szegények és a népkeözsségi irodában tovább folyik az a munka, amely felemeli az élet nyomorult elesettjeit.

(—)

Képekerek gyári árban!

FreimanBul. Reg. Ferdinand 7.
(udvar jobbra)Legideálisabb hashajtó és
vértisztító a Földes-féle
SOLVO!Uj személyazonossági
igazolványokhoz
fényképek**STOJKOVITS**
fényképésznél

Avram Iancu tér 16 szám

Löbl kölcsönkönyvtára
Havi o vasási díj 40 Lei
Összes újdonságok állan-
dóan kaphatók

A Garibaldi légió 10.000 önkéntesével a finnek segítségére

Párisból jelentik: A Continental Press jelenti, hogy a Franciaországban és a francia gyarmatokon élő olaszok egy önkéntes légiót szerveztek, melynek Garibaldi légió a neve és amelynek ezidöszerint 10 ezer tagja van. Ez a légió azzal a céllal alakult, hogy Finnország fegyveres segítségére sietnek. Ca-

millio Marabini tábornok, a légió parancsnoka újabb felhívást intézett az ottlő olaszokhoz, melyben az önkéntes katonai alakulatba való belépésre hívja fel honfitársait és reméli, hogy rövid időn belül egy nagyobb hadsereggel küzdhet a finnek oldalán.

Bizonyára ismerik azt a kis asszonykát, akit römiben veszedelmesen üldöz — a szerencse. Rómizik hajnalban, römizik délután, römizik este és így valószínűleg férjére és alvásra együttesen mindössze a délelötje marad. Ez a főzés ideje, minden rendes feleség esetében, de ebben az esetben — bocsánatot kérünk a többi römiző, de rendes hölgyektől — hol lehet rendességről beszélni. És éppen itt történt valami az utóbbi napokban, mely ugylátszik véget vel majd az egyéb ként nem aradi házaspár hosszabb tartózkodásának. A „veszedelmes” szerencse állítólag — volt partnerek bemozdása alapján — mindenkor a zsóker személgében jelentkezett. Ugynevezett hetes osztás alapján állott a römiző társaság és ilyenkor egy kő marad feleslegesen — s ez az egy kő a kezdő. Ez az egy kő — állítólag, hangszlyozzuk mindenkor — a főszereplőnk kezdésekor mindig a zsóker volt. Ez a fránya kis kő, amit anynyian hajszolnak, végül annyira odaszokott, hogy nem is akart lejönni az illető hölgy — a hajszinét sem akarjuk elárulni, annyira elült a többi asszonytól, még ráismer-nének — táblájáról. Hogy, hogyan, valaki szóváette — igazi kárltyzó asszonyok botránya lett belőle — de minden következmény nélkül — állítólag már újból játszanak is együtt az akkori partiban lévő hölgyek... Csupán egy haragos fenyegetőzik teleplezéssel...

*

Aradon mindenki mindenkiről mindent megtud. A négy M-klubot egyik nagy városban már megalakították, de sehol nem lehet olyan nagy sikere ennek az egyesületnek, mint például Aradon. Itt valóban: Mindenki Mindenkiről Mindent Megtud. Sajnos sokszor olyanokat is tudnak, ami nem igaz. Röpké két hét alatt két jólinduló aradi-aradi megyei párti ment vissza a „mindent-tudók” miatt, akiket végül is elér majd egy nemes bosszu. De nem szabad egyoldaluan csak a feleségöket elitélni, hanem azokat is, akik a sok szóbeszédre okot adnak. Pedig mennyien vannak és egyre többen lesznek... Hölgyeim és uraim — Arad olyan kis város, hogy félrelépések pillanatok alatt napvilágra kerülnek. S ha mégis úgy adódik, hogy bármilyen önmeg tartóztatás ellenére is kényszerhelyzetbe kerülnek, akkor lebegjen mindenki szeme előtt a fenyegető négy M.-betű.

A fiatal kereskedő megnősült. Emlékszünk jól rá, elvette az aradmegyei nem is tulságosan — de hát az mindegy, ez nem tartozik a nagyközönségre. Elvette és házasságuk harmadik hetében kénytelen volt visszairányítani, mert a fiatalasszony kikapós volt, nem abban az értelemben, hogy vért kapott volna, amire rászolgált, hanem már a harmadik héten légyot-ton fogták... Baj, baj, de már előfordult jobb családokban is és az idő, mint a legkitünőbb gyógyszer, egyre telt, egyre mulott és végül a hölgy is visszajött a megyéből Aradra új férjkereső utra. Volt is udvarlója egy öregebb férfi személgében, aki tulságos gyorsan tünt el Aradról és így megint egyedül maradt. Volt férjére már annál inkább sem számíthatott, mert az azóta valóban pompás pártit csinált és a hangos esküvőt boldog házassélet követte. A hölgy még mindig nem esett kétségbe és Madách remek mondásába vetett hittel: „Em-

Rezes György darabja befutott

Pótszékes ház meg-megújuló taps ohara jelezte azt a nagy sikert, amelyet Rezes György aradi zeneszerző „Isten veled szerelmem” című darabja a péntek esti bemutatón aratott. Tul a lokálpatriotizmuson, meg kell állapítani, hogy az öszinte siker és elismerés, melyet a közönség honorálta a darabot, méltán megérdemelt volt. Annyi sok szerényen operett után az eredetileg és jórészen külön-külön komponált zeneszámok oly ügyesen lettek a darab szövegébe bekatulyázva, hogy a darab maga — önállóan — tökéletesen nyugtató. A szöveg és a zenei számok oly ügyesen lettek mércézve, hogy az első taktustól és szóhangtól az utolsóig, végig lebilincselő volt és a közönség figyelmébe érdeklődése egy pillanatra sem lazuult. Függetlenül attól, hogy helyi szerzővel állunk szemben, a dícséret elsősorban a darab zenéjéért illeti. Minden száma üde, friss, díszkrét és a jazz-zenének valósdgos propagandája volt azok részére is, akik a régi operettzenében látták az egyetlen igazit. A darab prózája is előnyösen tér el az egyontaposott lényakertől. Hangulatos párbeszéd, fordulatok, távolról sem erőszakolt szellemességek vonulnak végig a jelenetekben. Talán éppen az egyetlen szerkezeti hibát Gömör Emma — dada — szerepében látjuk, mely mintha nem volna egészen beszöve a darabba.

A szereplők mindegyike kiválóit nyugtató. Erényi Böske ebben az alakításban is tulajtszott a vidéki színpadok keretén. Felhő, aki amikor a színpadra lép, a közönség köztől van és akinek egy pillanat sem szükséges a közönséggel való kontaktus felvételére. Mészáros, akit mi régi aradiak — csak most kezdünk igazán becsülni és szeretni. Major Károli, aki a nekivaló szerepében változatlanul a tegnapi — na és az Emma, — a Gömör Emma, akinek csak vállaltnia kell a szerepet, bármilyen szerepet, mert abból ugys csak Gömör Emma szerep lesz. Jávör a régi rutinos színész, Lenkey a sokat fejlődött és minden szerepét maradéktalanul megjátszó kellemeshangu bonviván — mind együtt egy pompás előadással ajándékozták meg a közönséget. A Weisz Tiborral kiegészített zenekar stílusosan oldotta meg feladatát. A zenekart maga a szerző dirigálta.

Külön lapra tartozik, hogy a színpad régen volt olyan dekoratív, mint ezen az előadáson.

Vasárnap két előadás közönsége tapsolta végig a darabot és további sikeres utja most már természetes is, amit egyébként színpadi nyelven így hívunk: telt ház, — kasszadarab.

Megjelent az izr. neo.og hitközség januári közlönye

A napokban küldötte széjjel aradi izr. neolog hitközség a nuár havi Közölyvét, melyet Schönfeld Miklós rabbi-hitokt szerkesztett kitünő hozzáértéssel. Közölyv részletesen beszámoló a közönség beléletében lezajlott és lyamatos eseményeiről, de rendvüli tárgyilagossággal tárja fel a problémákat, amelyek a közönségi vezetők vállaira nehezen és amelyek megoldására a gok lelkiismeretére apellál elsősban. Különösen megrázó Laka Aladár hitk. elnök beszámolója róla, hogy miért nem volt ezévi zsidó nyomorenyhító akció Arad. Menydörgő mondatai alatt a s melege parázslik és amikor becsatkerően fordul a szegényekk ugyanakkor elítélően rója meg a kat, akik közönyből, vagy pus nemtörődésből vonakodnak kötezettségüknek eleget tenni — ebből a mindenkire kötelező áldozatidőben. Egy másik cikk a heközi adakozás problémáját igyszik helyes irányba terelni, m. dr. Keppich Jakab a zsidó ambulatorium 12-ik évfolyamáról szárbé. Irodalmi szemle, majd hitk. ségi krónika ad további képet elmúlt hó eseményeiről. A közölyv megállapítható, hogy az célkzései, valamint feladatának noldásában tökéleteset nyújt.

Vatikánváros is bevezette az élelmiszeri jegyrendszert

Rómából jelentik: A Vatikánvárosban is életbeléptek azokat az élelmiszer kiszolási megszorításokat, amelyek Olországban érvényesek. Vajat, erot, kávé és lisztet az előírt mennyiségben csak jegy ellenében szálnak ki a Vatikánváros területén is.

A négy trónszéke — mint áll főtárgy

Rómából jelentik: Napokban most rendezik meg olasz gyarmatügyi kiállítást. M érkezett a kiállításra Hailé Sziesie volt négy trónszéke is. A négy trónszékét a legelőkele helyen állítják fel a nápolyi kiállításra.

— Tüdő, gégehurut, köh-gés reketség a légszó és tüd megbetegedésénél teljes gyógyást nyújt a FÖLDES-PANTUSSIN SZIRUP. Eüveg ára 100 lei. FÖLD-gyógyszerár. Arad.

Üveg, tükör, csobban „OGLINDA” nál

Str. Consistorului 42, Jónás butorgyár udvar. Tulajd. Weiss József

Divatjamult Csillárjait

petroleumlámpáit
modern villanycsillárookra becseréljük**EMINESCU 33**

TELEFON 24 25 — Érte-sítésre helyszínre jövőn

ber küzdj és bízza bizzál! — várta az új férj-jelöltet. Egy tisztesség férj-jelölt nem várat magára sokáig és így ismét felvirradt az elvált asszony napja, amikor gyürius menyasszonynak mondhatta magát. Négy hétre tervezték a vőlegénység-menyasszonyság boldog idejét, de már a harmadik héten végeszakadt a boldogságnak. A menyasszony ebben az esetben kissé sietős volt — be sem várta a házasságot és máris viszonyt kezdett — de nem a vőlegényével, hanem va-

laki mással. Így siette el a hódolati második házasságát, legalavárt volna még két hónapot, m az első esetben tette...

Vasárnapra egy esküvő volt, lüzve délután 4 órára. A vőlegő azonban az esküvő idejére nem kezezt meg — valószínűleg vonasés következtében. Az esküvői v-dégek némi várakozás után szédledek.

Erdekes komplikáció egy szovjetrendszer alapján meg- kötött aradi lakos házassága körül

D. — Herskovics Áron aradi nybévásárló rendkívül vallásos ember. Ma negyvenkilenc Pankotán született, de szülei zizéves korában Aradra költöztek. Fűszerkereskedő volt, amikor kitört a háború. Herskovics Áronnak mint az araminecharmadik gyalogezred fője az első menetszázaddal Aradra vonult. A fűszerkereskedő három hónap után hadifogoly lett és rövid fogolytábori tartózkodás után a Tobolszk tartománybeli Ronov városba került. Ezután a hadifogolyok az oroszokhoz kerültek, amelyek következményei miatt a mai napig elhúzódtak az oroszoktól. A börtönben az oroszok a mai napig elhúzódtak az oroszoktól. A börtönben az oroszok a mai napig elhúzódtak az oroszoktól.

Tobolszki fogolytáborból Herskovics Áron husz másik fogolytáborba került, majd a ronovi börtönbe került. A börtönben az oroszok a mai napig elhúzódtak az oroszoktól. A börtönben az oroszok a mai napig elhúzódtak az oroszoktól.

1915 májusában még cári volt Oroszországban és a foglyok számára lehetetlen volt a házasságkötés. A ronovi zsidó azonban a vallás ritusait megeskette az aradi hadifogoly, erről a házasságról azonban a hatóságok nem szereztek tudást. Amikor a cári uralom bukott és a szovjetrendszer vált fel, Herskovics Áron pótolta a maradt polgári házasságkötést kommunista házassági törvény szerint Herskovics Áron és a Regina nevű fiatal leány, akit feleségül akart venni.

1915 májusában még cári volt Oroszországban és a foglyok számára lehetetlen volt a házasságkötés. A ronovi zsidó azonban a vallás ritusait megeskette az aradi hadifogoly, erről a házasságról azonban a hatóságok nem szereztek tudást. Amikor a cári uralom bukott és a szovjetrendszer vált fel, Herskovics Áron pótolta a maradt polgári házasságkötést kommunista házassági törvény szerint Herskovics Áron és a Regina nevű fiatal leány, akit feleségül akart venni.

1915 májusában még cári volt Oroszországban és a foglyok számára lehetetlen volt a házasságkötés. A ronovi zsidó azonban a vallás ritusait megeskette az aradi hadifogoly, erről a házasságról azonban a hatóságok nem szereztek tudást. Amikor a cári uralom bukott és a szovjetrendszer vált fel, Herskovics Áron pótolta a maradt polgári házasságkötést kommunista házassági törvény szerint Herskovics Áron és a Regina nevű fiatal leány, akit feleségül akart venni.

1915 májusában még cári volt Oroszországban és a foglyok számára lehetetlen volt a házasságkötés. A ronovi zsidó azonban a vallás ritusait megeskette az aradi hadifogoly, erről a házasságról azonban a hatóságok nem szereztek tudást. Amikor a cári uralom bukott és a szovjetrendszer vált fel, Herskovics Áron pótolta a maradt polgári házasságkötést kommunista házassági törvény szerint Herskovics Áron és a Regina nevű fiatal leány, akit feleségül akart venni.

1915 májusában még cári volt Oroszországban és a foglyok számára lehetetlen volt a házasságkötés. A ronovi zsidó azonban a vallás ritusait megeskette az aradi hadifogoly, erről a házasságról azonban a hatóságok nem szereztek tudást. Amikor a cári uralom bukott és a szovjetrendszer vált fel, Herskovics Áron pótolta a maradt polgári házasságkötést kommunista házassági törvény szerint Herskovics Áron és a Regina nevű fiatal leány, akit feleségül akart venni.

sietve el kellett mennie Rovnából, mert helyzete tarthatatlanná vált. Az ottani zsidó barátai adták össze a pénzt, hogy el tudjon utazni.

Herskovics Áron 1922-ben érkezett vissza Aradra. Azóta megszakítás nélkül Aradon tartózkodik. Tíz évvel ezelőtt megházasodott. Egy satumarei fűszerkereskedő leányát vette feleségül. Azóta boldog családi életet él és kilencéves fia a harmadik elemi iskolát látogatja. Az elmúlt hetekben azonban nem várt komplikáció következett be. Az apóst meglátogatta Herskovics Áron, egyik fogolytársa, aki az apósna részletesen elmondta vejenek regényes oroszországi házasságának történetét. Az após legnagyobb meglepetésére arról értesült, hogy veje az izraelita vallás szerint kétszer kötött házasságot és hogy első feleségétől a vallás szabályai szerint nem vált el. Az após, aki szintén vallásos férfi, azonnal Aradra utazott és felelősségre vonta vejét a bigámiáért, amit elkövetett. Herskovics Áron azonnal védekezett, hogy első feleségétől azért nem tudott elválni, mert a körülmények megváltozása miatt ez lehetetlenné vált.

Az após és a vő most együttesen

azon igyekeznek, hogy az első egyházi házasságot semmivé ne jelentse ki, mert amíg ez be nem következik, a második házasságot a zsidó vallás előírásai el nem ismerik. Tisztán egyházi problémáról van szó, mert az állam törvényei szerinti házasságot ez a vallási kérdés semmilyen sem befolyásolja.

Aradi művészleány sikere

Egy aradi művészleány sikeréről számolhatunk be, aki eredetileg is a művészpályára készült, majd a sokat ígérő, de valójában keveset nyújtó színpadi deszkáktól elfordulva — átképezte magát jazzzenére és mint kitűnő accordeonista aratja sikereit, — kellemes szopránján énekelve a hangulatosabb hangulatosabb slágereket. Nemrég hazajött szüleihez pihenőre, de máris újabb és fényesebb szerződési ajánlatokkal keresik fel.

Színház

Hétfőn: Szünet. — Kedden este 9 órakor: Isten veled szerelem. — Szerdán este 9 órakor: Isten veled szerelem.

Aradról Párisba kivándorolt család tragédiája

Megdöbbenő kettős tragédia híre érkezett a mai nap folyamán Aradra. Egy évvel ezelőtt Párisba került, Aradon jólismert család két tagját érte halálos baleset.

Löwi János, aki az aradi egykori Roth Testvérek norinbergi és papírnagykereskedő-cég agilis utazója volt és Aradon széles körökben ismerték, 1924. nyarán elhárította, hogy kivándorol Párisba. Akkoriban nősült és fiatal feleségével együtt — aki szintén aradi lány volt és annak szülei a segai Despot Voda ucca 35 szám alatt laktak — kiutaztak Párisba. A fiatal asszonyt Netin Annának hívták és fivére már régebben a francia fővárosban tartózkodott. Ő volt segítségükre a párisi elhelyezkedésben. Löwiéknek is meg kellett küzdenie a Párisba került idegenek szokásos sorsával. Löwi előbb az Eiffel-torony festési munkálatainál dolgozott, majd két évi nehéz küzdelem után, mikor már tudott franciául, egy nagy párisi terményárú cég utazója lett. Miután kitűnően beszélt németül, a cég az elszármot haringi német lakosságú vidékeken való működéssel bízta meg. Igen jól keresett és 7 évig állt a nagy francia cég szolgálatában.

Közben 1933-ban hazajött Arad-

ra meglátogatni édesanyját és a rokonait. Vele volt a felesége és Eugen nevű kisfia, aki ma 15 éves és az egyik párisi liceum kitűnő tanulója. Aradról való visszatérésük után Párisban a Rue Cocinelle 5 számú házában üzletet nyitottak, amely igen jól ment.

Az utóbbi időben ritkán jöttek levelek a Párisba szakadt aradiaktól, különösen, amióta kitört a háború. Tegnap azután megdöbbenő értesítés érkezett az Arad-Ségában lakó Tamás Demeternekhez, aki Löwiné nővére.

Néhány nap előtt Löwi János és felesége fáradsan érkeztek haza lakásukra, amely nem messze esett a Rue Cocinelle-i üzletüktől. Szokásuk szerint befutottak a szénkályhába, Eugen fiuk ezen az estén nem volt otthon, hanem Löwiné fivérének aludt.

Másnap reggel a házban lakó szomszédoknak feltűnt, hogy az aradi származású kereskedő lakásának ajtaja zárva van. Vártak egy darabig, majd zörgetni keztek, de senmi választ sem kaptak. Rosszat sejtve, betörték a lakás ajtaját. A kiáradó hatalmas szénkálygázmennyiségből azonnal sejtették, hogy mi történt. Löwi János és felesége holtan feküdtek az ágyon. Az azonnal megindított hatósági

nyomozás megállapította, hogy az éj folyamán az erősen befűtött szénkályha valamilyen módon eldugult és a lassan kiszivárgó gáz álmában ölte meg a szerencsétlen házaspárt. A tragikus esetet még fokozza az a körülmény, hogy Löwi János édesanyja néhány hónappal ezelőtt halt meg itt Aradon. A kettős haláleset híre Aradon is nagy megröndülést keltett, mert Löwi János, akit 53 éves korában ért a tragédia 42 éves feleségével együtt, sokan ismerték. A Kálvin-uccai házukban, amelyben évtizedeken át laktak, ma a magyar szertartású baptista felekezet imaháza van. A tragikus véget ért házaspár gyermeke egyelőre a Párisban élő nagy bátyjánál tartózkodik.

Aradiak az Óceán felett

Radó Magda az aradi Társadalmi élet közkezdvelt szereplője, aki — mint köztudomású — Londonban ment férjhez, most pár héttel ezelőtt — Amerikába költözött férjével együtt. Az utazást Lisszabonból az Óceán felett a híres Yankee Clipperen tette meg és leveleiben, amelyben családjának írt a nagy utról, újságírói megszégyenítő színes riport alakjában számolt be élményeiről. Magáról az óriási gépről, a pompás utról már sokat olvastunk, de talán érdekes megemlíteni, hogy amikor Amerika előtt az utolsó állomáson Bermuda szigetén leszálltak, szembe találkoztak az Európába jövő Yankee Clipperrel. A másik gép utasai is kiszálltak és az ismerkedés során hamarosan kiderült, hogy azon is van aradi egy Mr. Elefánt nevű ur... Aradiak így találkoznak az Óceán felett...

URANIA
Telefon: 12-32

ACÉLSÁRKÁNY
Union Pacific
A szerelem, önfeláldozás és férfias kiállás filmje
Barbara Stanwick.
Joel Mac Crea.
Akim Tamiroff

5, 7-15 és 9-30 órakor

— Dr. REICH BÉLA ismét
rendel, str. Mărășești 2.

József esete Putifárnéval

Történt egykoron valamikor, még a jó öreg bibliai időkben, hogy Putifárnénak állítólag viszonya volt Józseffel, vagy csak elakarta csábítani, esetleg az egész vád csak bosszú műve volt. Mindenesetre a történeteket olyan érdekesnek tartották, hogy feljegyezték az utókor részére. A bibliai idők kis pletykáját lehet, azért öröklítették meg, hogy a többi Putifárné tanuljanak az esetből, vagy a Józsefek szűrjék le a tanulságot, a célt azonban ezredéveken keresztül nem egészen érték el, mindig voltak és mindig lesznek Putifárné és ugyanakkor természetesen Józsefek is. Csúpná amíg az idők múlásával a nagyságosasszonyok ha lehet tulletek ösanyáikon, a Józsefek minden bizonnyal rosszabbak lettek ama szerencsétlen szolgálon át, aki rajta vesztett az asszonyi álnokságon és szégyenszemre örökre pellengérré került kis flörtje révén.

A modern Putifárné divatos, valomivel térdfeletti kistestélyben pompázik, míg a korszerű József esetleg a vállalkozói címet viseli. Nincs semmi különösebb üzleti összeköttetése a mélyen tisztelt nagyságosasszony férjével, mert az ily szellemeken manapság régen túl vagyunk és tudjuk jól, hogy az ilyesmi nem vezet jóra... Putifárné még mindig képes kis drukkodásra saját szerepének tisztázása érdekében és ez könnyen megszakihiatja az esetleges üzleti összeköttetéseket. Márpedig az üzletet kapcsoljuk ki a szerelemből. Sokkal kellemesebb álláspont, ha a nagyságosasszony férjét egyáltalában nem is ismerjük, sőt lehetőleg egészen más társadalmi rétegben leledzik és boldog, ha perenji szabadidejét gyermekénél töltheti, akivel neje önagysága valószínűleg egy önfeléd perében ajándékozta meg, ezzel százszázalékig elég téve házastársi kötelezettségének. Önagyságának külön utjai vannak, egyedül jár moziba, premierekre és utána összekerül a bibliai József egy kedőbbi ivadékaival, aki elegáns gesztussal Madam Putifárnét asztalához invitálja. Így kezdődik és ami utána jön, már annál is inkább nem illik a régi időkbe, mert szégyületes tempóban történik, úgy, hogy a legvadabb bombázó-repülőgép is csak száguldo sebességgel tudná követni.

A nagyságosasszony, aki már régen túlván az első baráton, tehát otthonhagyja férjét és barátnőivel gardírozhatja magát. Közé és barátnői között — tisztelet a kivételnek — annyi a különbség, hogy az egyik tizenkilenc, a másik majdnem husz... Szóval barátnőit bemutatja a többi Józsefeknek és miközben a zene andalító angolkeringőket játszik, a világitást „hangulat-fényre” csökkentik, megkezdődik a flört és mellézköngéi.

„Kis Petrovom remélem megbocsátja?”

Ezt Putifárné nem a férjének éneklé, mert a férjet semmiesetre sem Petrovnak hívják, de hibba is énekelne neki, hogy például: „Oszkár remélem megbocsátja?” — a férjnek nincs mit megbocsátani, ő úgy sem tud semmiről, alig várja, hogy bezárják az üzletet és otthon lezuhajja a cipőjét, térdére ültetheti aranyos fiasakját, vagy lefekhetik a jó puha, meleg ágyba, amit a gondos feleség utasítására a cseledlány már megvetett. Elintézi a délről maradt kelkáposztát és azon gondolkodik, hogy miből veszi meg feleségének az új kistestélyt, mert az asszonynak erre szüksége van, hiszen ugy szeret kijárni, azzal a kedves X-nével, meg az aranyos Y. urral, aki olyan jó fiú és mindig hazakiséri a hölgyeket. Miért ne menjén, hiszen mi öröme van az életben?

S miközben a hangjasszorgalmu Putifár angali feleségére gondolva nyugodt, mély és jótékony álomba merül, önagysága díszös meoszegegyenítő tehetségével, de az italtól éppen olyan borzú hangon éneklé: „Jó volna örökké, magával járni”... Ez persze csak a divatos szövegíró és önagysága esetleg a kórusban dudolók tilkos reménye, mert a jelenlevő urak, csúpná északai szórakozásra jöttek össze az uriasasszonnyal és társaságával... Éjszakára, éjjeltől reggel negyed 6-ig, azután vége, legfeljebb még másnap délután kis találkát bonyolítanak le, ha Józsefeknek idejük van, mert a nagyságosasszonynak föllélenül van... Azután „kezeléskolom” és kész... Az urak nem taroznak Putifárné társadalmi osztályába, ez csak rangfejlett kirándulós, galáns kaland, hódító körut az alsóbb rétegben... Nagyságosasszony csúpná vidéki középosztály,

a nagyságosurak pedig a felsőbb nemtudom hány száz... Na már most kedves asszonyom, ha véletlenül mégis úgy adódik, hogy férjével megy együtt az uccán, amikor ezek az urak köszönni fognak, mit mond majd, honnan ismeri őket? Vagy reggel hazasiet és elmondja gyorsan az urának — fontos hogy elsőnek — aki már a fürdőszobában prüszköl és krárog, hogy szívesekém, képzeld elmentem X-ékkel ide és ide és jött ez és ez és annyit kapacitáltak bennünket, hogy összeültünk és pezsgő és bor és cigány, hiszen tudod, hogy szokott ez lenni, végül reggel lett. Hozzáteszi biztosan — sietve, — hogy az egyik legelőkelőbb ur, milyen nagy véleményvel van róla, már mint a férjéről — és maga: Nagyságos Asszonyom milyen boldog volt, amikor dicsérték... Az álmos férj akinek soha az életben semmi összeköttetése az említett urral nem lehetett, büszke, hogy a textil vagy fűszerszakmában elért sikerének híre már a legmagasabb körökig is eljutott és boldogan círogatja meg felesége arcát, aki büszke volt rá és aki mégis a leggondosabb feleség, hiszen mire ő felkelt, már haza is jött...

A nagyságosasszony még sietve elmondja, hogy milyen csillagászati magasságokban járó számlát fizetett ki a főurnak az illető, ami szintén az est jelentőségét növeli, majd pezsgőízű csókol lehel ártatlan kisgyermek homlokára, s mint aki dolgát jól végezte, lefekszik, hogy a déli korzóra szép legyen. Rémes mennyi dolga van egy ilyen szegény Putifárnénak...

A dolog eddig rendben is van. Mindennapos eset. Megesalt férj, régi vigjátékfigura. De nagyságosasszony, kedves Putifárné: a szeretőt nem szabad megcsalni — az képes bosszút állni. Az képes beleavatkozni az ilyen éjszakai bárnőhöz illő kiruccanásokba, sőt talán arra is képes, hogy mindent elmond a férjnek. És akkor se férj, se gyermek, se barát, se társaság, se kistestélyi. És hogy akkor mi marad meg? A naggyestélyi. Csak a naggyestélyi. De a „nagy estélyi” semmit sem takar. Inkább mindent kitakar...

Asszonyok sorsa — nagy emberek végzete

A nyugati szövetségesek sajtója tulzott jelentőséget tulajdonít az Unity Mitford nevű angol lánynak, akiről köztudomású, hogy az egyetlen volt, akire Németország vezére, Hitler hallgatni szokott.

A Marianne című lap az Unity Mitfordnak tulajdonított befolyásból kiindulva most érdekes páros arcképsorozatot közöl a világtörténelem és világirodalom ama hőgyeiről, akik jó vagy rossz értelmében voltak politikai és művészi nagyságok ösztönző szellemei. *Noves Lauran*, Petrarca muzsáján kezd a sort. Petrarca 1327-ben találkozott Avignonban híres ideáljával, akihez egész életén keresztül reménytelen szerelem fűzte a nagy költőt, de aki nélkül Petrarca sohasem lett volna a világirodalom ragyogó csillaga. *Noves Laura De Sade*hez ment férjhez, nem pedig Petrarcahoz. Férjétől tizenegy gyermeke született és életét a pestis oltotta ki 1348-ban.

Maintenon asszony, a Napkirály híres morganatikus felesége mint mint Montespan asszony gyermekeinek nevelője és Scron özvegye férközött XIV. Lajos kegyeibe, aki felesége halála után titokban megesküdött vele. Ettől az időtől kezdve Maintenon asszony teljesen jármába fogta XIV. Lajost, ő választotta ki a király tanácsadóit mint azt a történelem feljegyezte igen szerencsétlenül. A nantesi ediktum visszavonásának sugalmazása is Maintenon asszonytól eredt.

A francia forradalom kitöréséig Lyon vidékén Rousseauhoz illő elvonult tanyai életet élt ez a *Roland asszony*, aki nélkül a francia Girondisták mozgalma el sem képzelhető. 1791-ben ment ez az asszony Párisba, politikai szalont nyitott ott és irányította a Girondistákat. Férjéből összekötöttetése révén belügyminisztert csinált, de Robespieret már nem sikerült behálózni. A francia forradalomnak ez utóbbi véres alakja 1793-ban lefejeztette.

Notre Dame de Thermidor néven nevezték a francia forradalomban Tallien asszonyt. Tallien Bordeauxban azért szállt szembe az engesztelhetetlen jakobinusokkal, hogy ennek a nőnek, aki akkor még Cabarrus Terez névre hallgatott, — megnyerje tetszését. Tallien fellépése buktatta meg a jakobinusokat és vetett véget a terror uralmának. Tallien nőül vette Cabarrus Terézt, aki később mint Chimay harcengese halt meg, míg maga Tallien 1820-ban a legnagyobb nyomorban fejezte be életét.

Lady Hamilton mint egykori vendégül cseléd kezdte pályafutását. A nápolyi királyi udvarnál akreditált

angol követ Hamilton ur vette feleségül. A rendkívül élesesű és szép nőnek rövidesen sikerült Mária Karolina nápolyi királynőt teljesen befolyása alá kerítenie, majd Nelson angol admirális szeretője bele és lady Hamiltonnak nem kis része van abban, hogy Nelson örök engesztelhetetlen ellenfelévé vált Napoleonnak.

A nagystilű nők sorába egy anyós is tartozik. Thiersnek, a nagy francia államférfinek volt *Dosne asszony* az anyósa. Thiers már negyvenedik évét taposta, amikor még egészen szegény kisvárosi ügyvéd volt. Szegénysége sem akadályozta azonban Dosne asszonyt, hogy leányát háromszáz ezer frank hozománnyal nőül ne adja hozzá. A házasságkötés napjától kezdve aztán az anyós sohasem hagyta el a fiatal házaspárt. Nemcsak háztartásukat igazgatta, hanem ő tartotta kordában Thierst, adminisztrálta utazásait, fogadásait és szőlt bele abba, hogy kikkel kösen bizalmasabb barátságot és kikkel ne.

„Boulanger tábornok úgy halt meg, amint élt: — akár egy hadnagy!” — Clemenceau kiáltott így fel, amikor meghallotta, hogy Boulanger tábornok felesége sirján nyilvánosságot követett el. Felesége üdörsorvadásban halt el és ezt nem tudta elviselni a tábornok.

Boulanger feleségének az volt a szerepe a francia politikában, hogy fordította vissza utolsó pillanatában, 1889-ben Boulanger tábornokot, amikor az csapatával megakart rohanni a francia kormányt.

A pacifisták anygala, *Suttner Berta* tudvalevőleg az öreg Nobel sugallta világhíres díjának megalapítására.

1876-ban *Kausky Berta*, egy osztrák tábornok leánya úgy lépett összeköttetésbe Párisban Nobel Alfréddal, hogy Nobel társalkodónót keresett magának. Rövid ideig töltötte be ezt a szerepet Kausky Berta, mert rövidesen nőül ment Suttner báróhoz. Levelezéseiket azonban Nobel és Suttner Berta mindvégig fenntartotta. Ezeknek a levelezéseknek volt döntő szerepük abban, hogy Nobel a legszörnyűbb háborus robbanó anyag felfedezésével krózzussá vált iparmágnás a béke érdekében végzett szellemi tevékenységekre hatalmas díjat megalapította.

Marianne kisebb és nagyobb jelentőségű hölgyeknek és uraknak mutatja még be arcképeit hasonló vonatkozásokban és látja el magvárázó sorokkal. Hitler és Unity Mitford arcképét azonban minden szöveg nélkül közli egymás mellett.

A derék ház mesterekről...

Az égből hullanak, ömlenek a hópelyhek. Vastag, fehér palástot borítanak reánk, házainkra, városunkra. A puha fehérség olyan, mint egy végtelen halotti szemfedő. Szemfedő a mély álmot alvó tavasz ravatalán. Hull a hó. Az uccákon fehér árnyékok imbolyognak. Kalapjaikon, kabátjaikon vastagon üledett meg a hó. Ujra előkerülnek a csilingelő szánok és széles talpaikkal mély barázdákat vonnak a puha fehérségbe. Forgalmasabb helyeken kisebb népgyűlést tartanak a kivezényelt hólapátolók pirosfülű csapatai és a járdákon görnyedti háttal végzik a hőeltakarítás műveletét a Danaidák utódjai: a ház mesterek. Hóhullás idején őket sujtja a Végzet a legjobban. Alig takarítják el a havat, alig teszik le kezükből a lapátot: kezdekhetik újra elől, az egész műveletet, mert a szünni nem akaró hóhullás ismét megtette kötelességét.

Az egyik főtéri ház előtt beszélgetést folytattunk egy izzadtan, verejtékező lapátoló ház mesterrel, aki a közelkezőket keseregte el:

— Hát bizony, az ideji tél megtáncoltatott minket. A kengerem jávat már megettem, régi ház mester vagyok, de ilyen téli időre nem igen emlékszem. Ennyi munka, ennyi hólapátolás nem is tudom, hogy mikor jutott ki osztályrészü. Már az egész családomat befogtam a munkára, a feleségem meg a gyermekeim felváltva lapátolnak, seprének és csakánnyozzák az odafagyott havat. Nem is érdemes erről beszélni.

A ház derék Cerberusa mérgesen legyint és szakszerű mozdulatokkal hányja tovább a havat.

Ez a helyzet a belvárosban. Itt legalább, ha mérgesen is, de mégis elhánnyják a havat. Bezzeg a külvárosban! Itt másképpen fest a dolog. A lakosság keveset törődik az ilyesmivel, mert az itt lakó kisembereknek más gondjaik is vannak. Másképpen segítenek magukon a tehetősebbek. Az egyik külvárosban például él egy volt tekintélyes iparmester. Ennek ma a nehéz gazdasági viszonyok között az a kenyérkeresete, hogy bizonyos házak előtt a járda seprését vállalta. Ezért rendes havi fizetést kap. Az abnormálisan hideg idő új kereseti forrást nyitott. Szomorú konjunktúra!

A ház mesterek — valljuk be — sohasem örvendek közkedveltségnek. Hagyománnyá vált, hogy félni kell tőlük és ők igyekeztek is minél „félelmetesebbek” lenni. De jött a rossz időjárás és megmutatta, hogy nagy szükség van rájuk. A derék ház mesterek, hólapátal a kezükben, mint testi épségünk őrei, mindent jóvátesznek.

Kemény Miksa fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy a leghűségesebb feleség, szerető anyja és nagyanyja, árváknak hűséges gondozója

Kemény Miksáné

szül. HERSCH SZABINA

hosszu, kinos szenvedés után, f. hó 18-án visszaadta nemes lelkét a Teremtőnek.

F. hó 19-én d. u. fél 3 órakor a régi zsidó temető halottasházából helyezik örök nyugalomra.

Rubel József, veje, Rubel Józsefné, szül. Kemény Margit, leánya, Rubel Ferenc unokája, Weisz Adolfné, szül. Hersch Hanna, Hersch Samu, Hersch Vilmos, Hersch Moritz, Hersch Róza testvérei.

Emléke áldott legyen!

(Minden külön értesítés helyett)

Hány telefonelőfizelő van Aradon és a többi erdélyi-bánsági városokban

A legtöbb előfizető Temesváron van Arad az ötödik helyen áll

Mint minden esztendő elején, az idén is megjelentek az új telefonkönyvek, amelyekben megtalálhatjuk Erdély és a Bánság telefonelőfizetőit. A távbeszélő-előfizetések száma függ bizonyos gazdasági fellendüléstől, megalapozottságtól és jólétől. Bizonyos mértékben mutatja az illető város vagy megye kereskedelmi fejlettségét és általában a kultúrlet tükörképét.

Ha statisztikát készítünk arról, hogy Erdély és Bánság városaiban és megyéiben hogyan viszonylanak egymáshoz a távbeszélők számai, számai, érdekes képet kapunk. Megtudhatjuk ebből, hogy sok esetben kevesebb lakossal bíró városok fölötté állanak népesebb helységeknek, ha a felszerelt telefonok számát tekintjük. Ez a megállapítás természetesen, nem vonatkozik legnépesebb városainkra, hanem a közepes népességűekre.

Az általunk készített statisztika szerint legtöbb telefonkészüléke a Bánság fővárosának, Temesvárnak van. A valóban amerikai méretekben fejlődő város 2623 előfizetővel rendelkezik. Utána Kolozsvár következik; az egyetemi városnak 2374 telefonja van. Harmadik — talán már nem is meglepetés — Brassó (1677), majd Nagyvárad (1472) és Arad (1162) következnek. A többi városok már természetesen jóval kevesebb telefonnal rendelkeznek és csak három éri el az ötszázat. Ezek az alábbiak: Nagyszeben (762) Marosvásárhely (623) és Szatmár (534). A harmadik csoportot Lugos (225) vezeti be. Rajta kívül még kilenc város rendelkezik száznál több telefonnal: Medgyes (168), Nagybánya (150), Gyulafehérvár (145), Mármarossziget (141), Segesvár (140), Beszterce (135), Torda (132), Déva (102) és Nagykároly (101).

Tovább folytatva a statisztikák szától ötvenig, megállapítható, hogy csak ebben a csoportban szerepelnek a székelyföld városai, Gyergyószentmiklós 91, Csíkszereda 90, Szászrégen 89, Dés 88, Nagyenyed 82, Sepsiszentgyörgy 79, Balázsfalva 74, Orsova 70 (1), Udvarhely 70, Kézdiásárhely 69, Resica 68, Oravica 65, Nagydísznód 64, Nagyszalonta 64, Szászsebes 61, Zilah 57, Fogaras 56, Maroshévíz és Petrozsény 52.

Tehát ez a sorrend a városok kintetében. Megállapítható, hogy eléggé hű képet mutatja a forlommak, helyi adottságoknak és egyes kivételektől eltekintve, alais lehet venni ezt az értékelést, melyet a telefonok száma mutat.

A városok után az egyes megye telefonhálózatát is ki lehet olvasni a telefonkönyvből. A megyék ilyen mű statisztikája ugyan, már nyújt hű és valódi helyzeiké mert itt tekintethe kellene venni földrajzi kiterjedések közötti lönbségeket, hiszen egy kisterü vármegye természetesen kevesebb telefonnal bír, mint a gyobb. A megyék tekintetében, olyan kimutatást készítettünk, melyben az illető megye után velkező szám mutatja azoknak helységeknek a számát, amelyben egyáltalában van telefon, a zárójelben lévő szám jelzi a községeket, amelyekben legal tiz távbeszélő van. A felsorolás a megyeszékhelyek is benne fogtatnak. Tehát:

Temes 119 (16), Bihar 73 Arad 62 (10): Arad, Borosjenő, Jenő, Kürtös, Nagylak, Pank Pécska, Radna, Ujszentanna (lágos), Szilágy 47 (8), Szörény (6), Marostorda 33 (7), Kolozs 32 Krassó 32 (4), Csik 29 (2), Hun 28 (9), Brassó 26 (5), Háromszék (3), Nagyküküllő 24 (4), Kiskük 23 (4), Szeben 19 (6), Szatmár 17 Máramaros 17 (3), Udvarhely 17 Beszterce 16 (4), Alsófehér 14 és Fogaras 14 (2).

Első pillanathan feltűnhet, h Temes megye milyen nagy mérben megelőzi a többi és Alsófe vármegye helyzete, ahol, bár m össze 14 telefonnal rendelkező l ség van, a tizenegy között 7 e a tiz telefon vonalat.

Aradi vonatkozásban megáll ható, hogy a város az ötödik lyen fekszik, míg a megye a l madik hely birtokosa a többi székek szemben. Végül kitűni telefonkönyvből az is, hogy a sűrűbb hálózat Temes megyében Arad megye nyugati részén t ható.

Kupa mérkőzés Carpati-Olimpia 4:0

Nagybánya. — Hideg időben mint egy 500 néző előtt került sorra a tavaly döntetlenül végződött és megismételt kupamérkőzés, amely a nagybányai A) ligás csapat főlenyes győzelmével végződött. A győztes csapat góljain Pernecki (2), Galis és Szőke osztozkodtak. A mérkőzést Boldur vezette. A február 27-iki fordulóban ilyenformán az RMTE ellenfele a Carpati csapata lesz.

Barátságos mérkőzés

Venus — FC Ploesti 6:1 (2:0). — Rapid — Monitorul Oficial 4:0 (2:0)

Február 25-én okvetlenül megkezdődik a bajnokság

BUCURESTI. — A bajnoki küzdelmeket okvetlenül megkezdik a kitűzött időpontban: tehát február 25-én megindulnak a nemzeti bajnokság A) csoportjának küzdelmei.

Angerer Sándor

angol urisza bósága

Arad, Str. Mărășești

Egy német hajó égő fákiya a vizen

LONDON. — A Press Associated jelenti: Oslóból jelentik, hogy a norvég partok mentén hatalmas lánggal ég egy német hajó. Lissa városból tisztán lehet látni az égő német hajót. Nem lehet tudni, vajjon angol hadihajó ágyutüzelése gyújtotta-e fel a német gőzöst, vagy pedig a személyzet saját maga gyújtotta-e fel a hajót.

Norvégiát megfenyegette Németország

LONDON. — A Press Associated jelenti: Angol politikai körökben nem okozott nagyobb meglepetést az Altmárk német gőzössel kapcsolatban kiadott német hivatalos közlemény. Ez a közlemény bejelenti, hogy az esetnek Norvégiával szemben súlyos következményei lesznek. Ez a fenyegetés azonban hatás nélkül marad majd a norvég népnél.

Portscher

Str. Consistorului, női hölgyfodrász
Ondolálás 10. Hajmosás 10. Hajvágás 10. Manicur 10. Viz ondolálás 20 Lei. Dauerwelle 180 Lei. Babaklienika.
Uraknak olcsó bérletrendszer

Vérszegény, sápadt,

étvágytalan, legyengült és gyakori fátyásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a dr. Földes féle „Ferrol” vastáplikör. A leghatásosabb és legeredményesebb erősítő, hízaloló, vér és izomgyarapító szer. — Egy üveg ára 100 lei Földes gyógyszerár, Arad.

Gheorghe Igrai

borbély és fodrászterme
STRADA BRATIANU No. 9.
Higiénikus Olcsó! Pontos!

Tip. LOVROV & Co., ARAD